

2016-08-31

Miljö- och energidepartementet
Remiss M2016/01587/Ee

103 33 Stockholm

Anna Holmberg
anna.holmberg@skogsindustrierna.org
08-762 72 44
072-722 72 44

Remissyttrande om Energimyndighetens rapport Kontrollstation 2017 för elcertifikat – en delredovisning

Skogsindustrierna tackar för möjligheten att ge synpunkter på Energimyndighetens (hädanefter myndigheten) rapport om Kontrollstation 2017 för elcertifikat och lämnar följande yttrande.

SAMMANFATTNING

Skogsindustrierna:

- Betonar att ett väl fungerande elcertifikatssystem bidrar till skogsindustrins konkurrenskraft
- Tydliggör att det är av största vikt att undantaget från kvotplikt kvarstår för skogsindustrin
- Tillstyrker:
 - Att den svenska kvotpliktskurvan justeras i enlighet med myndighetens förslag
 - Att principer för teknisk justering av kvotpliktskurvan lagfästs men att genomförandet av själva justeringen författningsregleras i förordningen
 - Att justering av kurvan sker vart annat år, att kvot fastställs i förväg och att faktiska och förväntade avvikelser fördelas jämt över de efterföljande fyra åren
- Anser att det inte är relevant att kommentera myndighetens förslag om tidpunkt för godkännande av anläggning (kapitel 4), eftersom denna utgår från förutsättningar som inte längre gäller
- Upplever det som frustrerande att trots ett gemensamt elcertifikatssystem för Sverige och Norge, så divergerar marknadsinformationen mellan länderna

VÄL FUNGERANDE ELCERTIFIKATSYSTEM BIDRAR TILL TILLVÄXT I VÄRLDENS BIOEKONOMI

Med välskötta skogar och en skogsindustri av världsklass som grund har Skogsindustrierna ställt upp en offensiv vision: att skogsnäringen driver tillväxt i världens bioekonomi. En bioekonomi utgår från förnybara råvarukällor, som används på ett hållbart sätt. Bioekonomin bidrar därmed till att bryta dagens fossilbaserade ekonomi och till att uppnå EU:s och Sveriges klimatpolitiska målsättningar.

De biobaserade produkter Skogsindustriernas medlemsföretag redan idag tillverkar – trävaror, massa och papper – kommer att bli basen under åtskilliga år framöver. Utöver dessa produkter är våra medlemmar också växande producenter av förnybar el i form av bio-, vind- och vattenkraft. I dagsläget är denna elproduktion knappt tio terawatt timmar (TWh) per år.

För att framtidssatsningar ska kunna finansieras, både vad gäller nya biobaserade produkter och ökad produktion av förnybar el, krävs en politik, som leder till en stark internationell konkurrenskraft för våra medlemsföretag. Elcertifikatssystemets utformning och förvaltning är en parameter, som definierar denna konkurrenskraft. Ett väl fungerande elcertifikatssystem bidrar med andra ord till att skogsindustrin ges realistiska möjligheter att skapa tillväxt i världens bioekonomi.

UNDANTAGET FRÅN KVOTPLIKT MÅSTE KVARSTÅ FÖR SKOGSINDUSTRIN

Det har inte ingått i myndighetens uppdrag att se över behovet av fortsatt kvotpliktsbefrielse för skogsindustrin, men Skogsindustrierna vill understryka vikten av att inga kostnadsökningar drabbar våra medlemsföretag.

I en tidigare publicerad rapport från Konjunkturinstitutet beräknades att ett slopande av undantaget från kvotplikt skulle innebära en ökad kostnad för skogsindustrin på i storleksordningen cirka 335 miljoner kronor per år vid ett pris på elcertifikat om cirka 150 kronor per megawatt timme (MWh)¹. En kostnadsökning av denna magnitud skulle våra medlemmar inte kunna kompensera sig för genom högre priser till sina kunder, eftersom prissättningen till dessa sker i hård konkurrens och i en global kontext. Istället skulle våra medlemmar tvingas att absorbera den ökade kostnaden och sänka sin lönsamhet.

¹ Specialstudie nr 35, oktober 2013

Resultatet av en förändring av kvotpliktsbefrielsen för skogsindustrin skulle leda till en rad negativa effekter:

1. Sänkt konkurrenskraft, vilket slår mot jobben, exporten och välståndet
2. Sämre möjligheter att driva tillväxt i världens bioekonomi
3. Potentiellt ökade globala klimatutsläpp, när produktion sker av andra på annan plats i världen och med högre klimatavtryck än i Sverige

JUSTERING AV KVOTPLIKTSKURVORNA ÄR RIMLIGA

Myndigheten föreslår att kvotpliktskurvan för Sverige justeras genom att kvoterna höjs under åren 2018-2020 och sänks 2021-2035. Vidare uppger myndigheten att norska NVE föreslår den norska kvotpliktskurvan justeras ner. Allt för att nå målet om 28,4 TWh förnybar elproduktion till 2020 och för att kunna innehålla det ursprungliga målet om ett givet antal TWh kvotpliktig konsumtion till år 2035.

Skogsindustrierna anser att myndighetens förslag till justering av kvotpliktskurvorna är rimlig och tillstyrker förslagen.

BRA ATT PRINCIPER FÖR JUSTERING AV KVOTPLIKTSKURVA LAGFÄSTS MEN ATT GENOMFÖRANDET FÖRFATTNINGSREGLERAS

Myndigheten föreslår att justeringsprinciper för teknisk justering av kvotpliktskurvan, det vill säga frekvens för teknisk justering och hur avvikelser ska fördelas, ska definieras och fastställas i elcertifikatslagen. Myndigheten föreslår vidare att genomförandet av justeringar författningsregleras i förordningen istället för att som idag vara reglerade i lag.

Skogsindustrierna tillstyrker att principer för justering lagfästs. Vi delar myndighetens åsikt att detta bör leda till ökad tydlighet om vad en teknisk justering innebär. Vi upplever idag att det i den offentliga debatten ofta sker en sammanblandning mellan denna innebörd och mer övergripande frågeställningar rörande elcertifikatssystemet. Vi är av den bestämda åsikten att justering av kvotpliktskurvan enbart ska ske för att möta en avtalad utbyggnad av förnybar elproduktion. Justering ska däremot inte användas som en indirekt åtgärd för att påverka andra funktioner i systemet, till exempel priset på elcertifikat.

Skogsindustrierna tillstyrker också förslaget om att själva genomförandet av justering författningsregleras i förordningen. Vi delar myndighetens åsikt att processen därmed blir snabbare, vilket bör gynna alla aktörer på elcertifikatsmarknaden.

BRA MED TÄTARE JUSTERINGSINTERVALL

Myndigheten föreslår att justering av kvotpliktskurvan ska ske vart annat år istället för dagens vart fjärde år, att kvot ska fastställas i förhand och att faktiska och förväntade avvikelser fördelas jämt över de efterföljande fyra åren.

Skogsindustrierna tillstyrker förslagen. Vi bedömer att det tätare justeringsintervallet bör kunna bidra till bättre marknadsfunktion. Vi ser det som självklart att kvoten fastställs på förhand och inte i efterhand och vi ser det som rimligt att avvikelserna fördelas så som föreslås.

FÖRSLAG OM TIDPUNKT FÖR GODKÄNNANDE AV ANLÄGGNING UTGÅR FRÅN FELAKTIG FÖRUTSÄTTNING

I kapitel 4 analyserar myndigheten om Sverige ska införa en stoppregel i form av en tidpunkt för idrifttagning av anläggningar, såsom i Norge. Analysen baseras på ett antagande om att inget land förlänger elcertifikatssystemet med nya mål efter 2020 och att den nuvarande norska stoppregeln behålls med dagens utformning. Myndigheten kommer till slutsatsen att det finns skäl att införa en stoppregel även i Sverige och att denna bör gälla från 31 december 2021.

Miljö- och energidepartementet skickade ut sin remiss den 9 juni 2016, vilket bör innebära att myndighetens rapport slutfördes strax innan, troligen under senare delen av maj månad. Den 10 juni presenterade fem riksdagspartier en energiöverenskommelse, i vilken det ingår att förlänga elcertifikatssystemet till 2030 och att höja ambitionsnivån med 18 TWh. Skogsindustrin finner därmed att det är irrelevant att fråga sig huruvida Sverige bör införa en stoppregel från och med 2022 eller inte. Att titta längre fram i tiden och redan idag debattera om en stoppregel kommer att behövas 2030 känns inte heller relevant förrän vi vet mer om hur systemet kan komma att utformas efter 2020.

Enligt vad som sagts i den allmänna politiska debatten avser Norge att inte förlänga elcertifikatssystemet efter 2020, vilket skulle innebära att deras stoppregel klickar in. I en sådan situation håller Skogsindustrierna med myndigheten om att en norsk stoppregel är välmotiverad.

GEMENSAMT SYSTEM MEN DIVERGERANDE MARKNADSINFO

Myndigheten beskriver i kapitel 5 den information, som är tillgänglig i Sverige respektive i Norge för aktörer inom elcertifikatssystemet. Myndigheten visar också vilka åtgärder som vidtagits den senaste tiden för att förbättra och samordna informationen.

Skogsindustrierna vill börja med att påpeka att vi rent principiellt tycker det är bristfälligt att Sverige och Norge har olika system för och ibland också olika upplägg på marknadsinformation. Eftersom elcertifikatssystemet är gemensamt bör

systemen också vara det för att säkerställa att alla marknadsaktörer har tillgång till samma information vid samma tidpunkt. Vi är positiva till de förbättringar och den samordning som myndigheten beskriver har eller håller på att genomföras, men faktum kvarstår att vitala komponenter, till exempel databas över existerande projekt, inte är gemensam och inte heller kommer att bli det.

Skogsindustrierna håller med om att vi med stor sannolikhet ännu inte sett den fulla effekten av myndighetens förbättringar och samordning. Vi avstår därför att i nuläget analysera dessa vidare, utan ber att få återkomma till detta i ett senare skede när våra medlemmar hunnit bygga upp egen erfarenhet av vad de rent konkret innebär.

Stockholm

2016-08-31

För Skogsindustrierna

Anna Holmberg
Energidirektör